

Budget 2023-2026 - 2. behandlingsbudgettet

22/322 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

I denne sag fremsendes årsbudgettet til 2. behandling. Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Socialistisk Folkeparti, Nye Borgerlige og løsgænger Diana Mikkelsen har indgået en budgetaftale for 2023-2026. Det er denne aftale, der nu sendes til 2. behandling og er grundlag for budgettet 2023-2026, som Kommunalbestyrelsen vedtager den 11. oktober 2022. Budgetaftalen er vedhæftet som bilag. Af aftalen fremgår det, at alle forligspartierne stemmer for budgetaftalen, og der bliver ikke stillet ændringsforslag til enkelte dele.

Der er vedlagt en oversigt over ændringer, der er indarbejdet på driften, samt en oversigt over de anlæg, der indgår i budgetskiten. Hovedtallene i budgetaftalen fremgår af nedenstående tabel:

Budgetbalance mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Indtægter	-2.905,6	-2.954,5	-3.030,2	-3.100,0
Driftsområdet incl. renter	2.754,7	2.854,4	2.942,7	3.029,6
Resultat af ordinær drift	-151,0	-100,1	-87,5	-70,4
Anlægsudgifter	94,8	89,2	86,8	49,9
Anlægsindtægter	-19,7	-30,4	-11,7	-14,2
Afdrag*	58,0	46,1	47,1	48,1
Strukturel balance -=overskud, +=underskud	-17,9	4,7	34,6	13,4
Finansforskydninger	4,0	-20,9	-0,0	-0,0
Kasseforøgelse (-) / Kasseforbrug (+)	-13,9	-16,2	34,6	13,4
Kassebeholdning gennemsnit	347	361	352	325

*I 2023 afdrages der 10 mio. kr. ekstra på kommunens feriepengeforpligtelse. Uden det ekstra afdrag er der strukturelt overskud i 2023 på 27,9 mio. kr.

Det fremgår af aftalen, at forligspartierne er enige om at overholde den økonomiske politik og dermed også de overordnede rammer om strukturel balance. Forligspartierne er opmærksomme på, at der i 2025 og 2026 ikke er strukturel balance og løsningen på denne udfordring vil indgå i næste års budgetlægning.

Den udmeldte service- og anlægsramme i 2023 er overholdt i budgetaftalen. Der er i budgetaftalen indarbejdet effektiviseringsbidrag på 0,55% i 2023 stigende til 0,8 % i overslagsårene. I november vil der blive forelagt en sag til fagudvalgene og Kommunalbestyrelsen omkring udmøntning af effektiviseringsbidrag for det kommende år, der jf. kompetencefordelingsplanen skal besluttes politisk.

Der er i budgetaftalen optaget puljer til administrative korrektioner på 5 mio. kr. og til værn om servicerammen på 13 mio. kr. årligt i 2023-2026. Desuden er der indarbejdet en pulje til en eventuel midtvejsregulering af bloktilskuddet på 10 mio. kr. i alle år.

Skønnet for pris- og lønudviklingen i 2022 og 2023 er forhøjet siden økonomaftalen for 2023 mellem KL og Regeringen, men dette er ikke indregnet i serviceudgifterne. KL har anbefalet, at kommunerne fortsat anvender grundlaget fra økonomaftalen. De ekstra pris- og lønstigninger inden for servicerammen svarer til cirka 13 mio. kr. for Norddjurs Kommune i 2023.

Mange kommuner har ønsket at hæve skatten i 2023, mens kun få kommuner ønsker at sætte skatten ned. Hvis kommunerne samlet sætter skatten op, vil Norddjurs Kommunes indtægter blive reduceret, da kommunernes samlede bloktilskud bliver reduceret svarende til kommunernes ekstra skatteindtægter. De kommuner som sætter skatten op, kommer til at betale en større del af sanktionen i de første år.

Siden 1. behandlingen af budgettet har Norddjurs Kommune fået 20 mio. kr. fra ansøgningspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner i 2023. Forligspartierne er enige om at prioritere en pulje på 0,75 mio. kr. til henholdsvis Børne- og Ungdomsudvalget samt Voksen- og Plejeudvalget i 2023. Derudover reserveres 0,6 mio. kr. til dækning af nettoudgift ved skattenedsættelsen i 2023. Det resterende beløb reserveres til at understøtte organisationens arbejde med balancen i økonomien i 2024 - 2026.

Skatten sættes ned med 0,1 procentpoint fra 26,1 % til 26,0 %. Norddjurs Kommune får tilskud til at dække en del af provenutabet. Tilskuddet udgør 90 % af nettoprovenutabet i 2023 og 2024, 85 % i 2025, 80 % i 2026 og 75 % i 2027. Herefter er der ikke tilskud. Nedsættelsen betyder, at Norddjurs Kommune har følgende indtægtstab i årene fremover, 0,6 mio. kr. i 2023, 0,6 mio. kr. i 2024, 1,0 mio. kr. i 2025, 1,3 mio. kr. i 2026, 1,7 mio. kr. i 2027 og 7,0 mio. kr. i 2028 og årene fremover.

Det vil være muligt ud fra de nuværende regler at sætte skatten op igen fra 2028 uden at blive ramt af sanktion. Kommunen har såkaldt frit lejde til at sætte skatten op svarende til provenutabet ved skattesænkningen.

Der skal træffes beslutning om kommunen i 2023 skal budgettere med det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, der er en fremskrivning af beskatningsgrundlaget i 2020. Alternativt kan kommunen selvbudgettere med de forventede faktiske skatteindtægter i 2023, hvorefter kommunen vil blive efterreguleret i 2026, når skatteindtægterne for 2023 er endeligt gjort op. Med statsgarantien er kommunen sikret en bestemt indtægt fra indkomstskat og tilskuds- og udligningsordningen, uanset om det faktiske udskrivningsgrundlag bliver højere eller lavere.

For Norddjurs Kommune er det normalt en fordel at vælge statsgarantien, da befolkningstallet er faldende. Der er foretaget en beregning der viser, at gevinsten ved at vælge statsgarantien frem for selvbudgettering er cirka 14 mio. kr. Selvbudgettering er generelt en fordel, hvis der har været en større vækst i befolkningsgrundlaget fra 2020 til 2023 end antaget i det statsgaranterede grundlag, eller hvis der er sket en positiv ændring i kommunens skatteprognose for 2023 siden statsgarantien blev udmeldt.

Der er vedlagt et forslag til takstoversigt som bilag. Ikke alle takster er kendte, og takstoversigten bliver derfor fremlagt til endelig godkendelse på Kommunalbestyrelsens møde i december.

Som foregående år vil der endvidere blive lavet to udgaver af budgettet – et let tilgængeligt sammendrag af budgettet og et samlet budget med budgetaftale, budgetbemærkninger og talspecifikationer. Sammendraget vil indeholde hovedelementerne i budgettet, ligesom det vil

formidle den politiske aftale omkring budgettet. Begge udgaver vil være tilgængelige på kommunens hjemmeside og på Norddjurs Biblioteker. Sammendraget af budgettet er færdigt i uge 41, mens den fulde udgave vil være klar i december.

Hovedudvalg og aftaleholdere vil blive orienteret af kommunaldirektøren om indholdet i den endelige budgetaftale på orienteringsmøder i uge 41.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til de aftalte målsætninger i den gældende økonomiske politik. Med særlig betydning for budgetlægningen kan nævnes målsætninger vedrørende strukturel balance, gennemsnitlig kassebeholdning, anlægsramme, afvikling af gæld samt årlig effektivisering.

Økonomiske konsekvenser

Se ovenfor

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

1. budgetaftalen 2023-2026 godkendes
2. budgetlægningen for 2023 baseres på det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.
3. taksterne i den vedlagte takstoversigt godkendes

Beslutning i Økonomiudvalget den 04-10-2022

Ad. 1 Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Lars Møller (A), Tom Bytoft (A), Benny Hammer (C), Jens Meilvang (I), Kasper Vindbjerg (F), Jens Kannegaard Lundager (D) og Diana Mikkelsen (Løsgænger) stemte for budgetaftalen 2023-2026.

Ulf Harbo (Ø) stemte imod.

Ad. 2. og 3 Tiltrådt.

Bilag:

1 - 3360362	Åben	Budgetaftale for 2023-2026	(126895/22)	(H)
2 - 3360387	Åben	Budgetbalance 2023-2026	(126916/22)	(H)

3 - 3360375	Åben	Driftsændringer i budgetaftalen	(126908/22)	(H)
4 - 3360376	Åben	Anlægsoversigt 2023-2026	(126909/22)	(H)
5 - 3361098	Åben	Generelle bemærkninger 2023 - 2026	(127574/22)	(H)
6 - 3361916	Åben	Budgetbemærkninger 2023 - 2026	(128319/22)	(H)
7 - 3361941	Åben	Takstoversigt 2023-2026	(128342/22)	(H)